

EL MENJAR NO ES LLENÇA

<https://www.diba.cat/web/mediambient/el-menjar-no-es-llen%C3%A7a-maletes>

Descripció general	Metodologia	Tipus	Temàtica
<p>El problema del malbaratament alimentari és un dels grans problemes del segle XXI i requereix d'un compromís a llarg termini per poder aconseguir els canvis estructurals necessaris per fer-hi front.</p> <p>La joventut és el nostre futur, i té infinites possibilitats per avançar cap a un món millor. Podem continuar dient al jovent que el menjar no es llença o podem escoltar-los i aplicar les seves idees i preparar-los per a canviar el món.</p> <p>“El menjar no es llença” informa, forma i sensibilitza, però també promou la cerca de solucions amb alt impacte per part dels joves, amb un alt potencial de creativitat i innovació.</p>	<p>Participació</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Material en préstec 	<p>Consum Residus Sostenibilitat</p>
Àmbit			
ESCOLAR			
Objectius			
<ul style="list-style-type: none"> • Abordar la problemàtica del malbaratament d'aliments. • Analitzar on es produeix el malbaratament i la motxilla invisible que genera al llarg de la cadena. • Quines conseqüències ambientals, socials i econòmiques comporta. • Conscienciar al jovent que ells també poden ser part de la solució. 			
Conceptes clau			
<ul style="list-style-type: none"> • Malbaratament alimentari • Sector primari, secundari i terciari • Consum d'aigua i d'energia • Sobirania alimentària • Contaminació atmosfèrica • Degradació d'hàbitats i ecosistemes • Producció i consum local 			
			
Destinataris actuals			

- Cicle inicial d'educació primària (1r i 2n)
- Cicle mitjà d'educació primària (3r i 4t)
- Cicle superior d'educació primària (5è i 6è)
- Tots els cursos d'ESO (1r, 2n, 3r i 4t d'ESO)

Justificació curricular

(*) *Extreta del nou decret 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica.*

Competències transversals

Educació Primària i Educació Secundària Obligatoria (ESO)

Competència ciutadana

- Desenvolupament de la consciència cívica (comprensió de la realitat social, política, científica, ecològica i econòmica des d'un punt de vista local i global).
- Desenvolupament de consciència global i sostenibilitat (implica el compromís amb un entorn saludable través del desenvolupament d'estils de vida que respectin els recursos ambientals i que constitueixin el motor d'un desenvolupament humà, social i econòmic sostenible).
- Tractament globalitzat de problemes complexos (interrelacionant camps de coneixement).

Competència emprenedora

- Saber trobar solucions eficaces, originals, flexibles i innovadores.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre

- Capacitat de treballar amb altres persones intercanviant idees i compartint responsabilitats.

Vectors

1. Aprenentatge competencial
5. Ciutadania democràtica i consciència global

Competències clau i indicadors competencials

3. Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria

Al completar l'Educació Primària...

CMCCTE 5. Participa en accions fonamentades científicament per preservar la salut i el medi ambient aplicant principis d'ètica i seguretat i practicant el consum responsable.

Al completar l'Educació Bàsica...

CMCCTE 5. Emprèn accions fonamentades científicament per preservar la salut física i mental i el medi ambient i aplica principis d'ètica i seguretat en la realització de projectes per transformar el seu entorn proper de forma sostenible, valorant-ne l'impacte global i practicant el consum responsable.

6. Competència ciutadana

Al completar l'Educació Primària...

CC4. Comprèn les relacions sistèmiques entre les accions humanes i l'entorn i s'inicia en l'adopció d'hàbits de vida sostenibles, per contribuir a la conservació de la biodiversitat des d'una perspectiva tant local com global.

Al completar l'Educació Bàsica...

CC4. Comprèn les relacions sistèmiques d'interdependència, ecodependència i interconnexió entre actuacions locals i globals i adopta, conscientment i motivadament, un estil de vida sostenible i ecosocialment responsable.

Competències específiques

Educació Primària

Àrea de coneixement:

CONEXIMENT DEL MEDI NATURAL, SOCIAL I CULTURAL

Competència específica 2 - Plantejar-se preguntes sobre el món, aplicant les diferents formes de raonament i mètodes del pensament científic, per interpretar, respondre i predir els fets i fenòmens del medi natural, social i cultural i per prendre decisions creatives i decidir actuacions ètiques i socialment sostenibles.

Competència específica 6 - Analitzar críticament les causes i conseqüències de la intervenció humana en l'entorn integrant els vessants social, econòmic, cultural, tecnològic i ambiental definits en els objectius de desenvolupament sostenible, per tal de promoure la capacitat d'afrontar els problemes, aportar solucions i actuar de manera individual i col·laborativa en la seva resolució, posant en pràctica hàbits de vida i de consum responsable i sostenible.

Àrea de coneixement:

EDUCACIÓ EN VALORS CÍVICS I ÈTICS (només 5è i 6è de primària)

Competència específica 3 - Interpretar les relacions sistèmiques entre l'individu, la societat i la natura, així com la importància de l'acció local i les seves conseqüències en l'entorn proper, per desenvolupar un paper actiu i conseqüent amb el respecte, la cura i la protecció de les persones i del planeta.

Educació Secundària Obligatòria (ESO)

Matèria:

BIOLOGIA I GEOLOGIA

Competència específica 5 - Analitzar els efectes de determinades accions sobre el medi ambient i la salut, basant-se en els fonaments de les ciències biològiques i geològiques, per fer propostes d'acció i per decidir de manera informada sobre problemàtiques actuals i adoptar hàbits que minimitzin els impactes mediambientals, que siguin compatibles amb un desenvolupament sostenible i que permetin mantenir i millorar la salut individual i col·lectiva.

Matèria:

CIÈNCIES SOCIALS: GEOGRAFIA I HISTÒRIA

Competència específica 4 - Descobrir i analitzar els elements i dinàmiques que configuren el territori, mitjançant l'estudi de casos i problemàtiques geogràfiques, per valorar els diferents paisatges i proposar alternatives de gestió territorial, amb criteris de sostenibilitat i justícia social.

Matèria:

EDUCACIÓ EN VALORS CÍVICS I ÈTICS

Competència específica 3- Integrar i avaluar les relacions sistèmiques entre l'individu, la societat i la natura i l'ecodependència de les activitats humanes, mitjançant la identificació i l'anàlisi de problemes ecosocials de rellevància, per desenvolupar hàbits i actituds èticament compromeses amb l'assoliment d'un estil de vida sostenible.

Sabers

Educació Primària

Àrea de coneixement:

CONEXIMENT DEL MEDI NATURAL, SOCIAL I CULTURAL

CULTURA CIENTÍFICA

Iniciació a l'activitat científica

1r i 2n de primària

- Valoració dels coneixements científics com a mitjà per entendre els fets i fenòmens de l'entorn natural i de la vida quotidiana.

La vida al nostre planeta

1r i 2n de primària

- Valoració de les relacions entre els éssers humans, els animals i les plantes per aplicar normes de cura i respecte als éssers vius i a l'entorn en què viuen.

SOCIETATS I TERRITORIS

Educació Secundària Obligatòria (ESO)

Matèria:

BIOLOGIA I GEOLOGIA

ECOLOGIA I SOSTENIBILITAT

1r, 2n i 3r d'ESO

- Identificació dels elements integrants de diferents ecosistemes de l'entorn, així com de les relacions intraespecífiques i interespecífiques que tenen.
 - Reconeixement de la importància de la conservació dels ecosistemes, la biodiversitat i la implantació d'un model de desenvolupament sostenible. Anàlisi de la relació de la sostenibilitat amb alguns ODS (ODS 11. Ciutats i comunitats sostenibles; ODS 12. Consum i producció responsables; ODS 13. Acció climàtica).
 - Valoració de la importància dels hàbits i producció sostenibles (consum responsable, gestió de residus, respecte al medi ambient...).

Matèria:

Reptes del món actual

1r i 2n de primària

- Introducció als objectius de desenvolupament sostenible a partir de l'anàlisi de problemes i de les accions quotidianes.

Consciència ecosocial

1r i 2n de primària

- Coneixement de l'entorn, dels paisatges naturals, dels humanitzats i dels seus elements, i estudi de les accions per a la conservació, millora i sostenibilitat dels béns comuns.

- Reconeixement d'actuacions responsables orientades a la reducció, reutilització i reciclatge de residus en l'entorn proper.

3r i 4t de primària

- Desenvolupament d'actituds de consum responsable dels recursos naturals i de les fonts d'energia, en diverses facetes de la vida.

- Esmert i ús dels hàbits de consum responsable, els avantatges dels productes de proximitat i la defensa dels drets com a consumidor.

5è i 6è de primària

- Valoració d'actuacions que contribueixen a la consecució dels objectius de desenvolupament sostenible en l'orientació que donem al nostre estil de vida.

- Estudi del funcionament dels mercats (de béns i serveis, financer i laboral) analitzant la responsabilitat ambiental i social de les empreses, de les cooperatives, l'economia verda i del consum responsable i de productes de proximitat.

Àrea de coneixement:

EDUCACIÓ EN VALORS CÍVICS I ÈTICS (només 5è i 6è de primària)

SOSTENIBILITAT I ÈTICA AMBIENTAL

- Valoració i reconeixement de l'impacte de l'activitat humana en el planeta a partir d'accions quotidianes.

- Anàlisi del grau de sostenibilitat d'un determinat mode de vida amb relació als ecosistemes i les societats en el territori més proper.

- Realització d'accions individuals vinculades a l'economia circular, al consum responsable i de productes de proximitat, a l'ús sostenible de l'aigua, de l'energia, de la mobilitat, i a la gestió dels residus, en l'àmbit local.

- Desenvolupament d'hàbits i actuacions individuals i col·lectives en el marc dels objectius de desenvolupament sostenible en el context proper i en l'orientació que donem al nostre estil de vida.

Altres activitats relacionades

CIÈNCIES SOCIALS: GEOGRAFIA I HISTÒRIA

REPTES DEL MÓN ACTUAL

Objectius de desenvolupament sostenible

1r i 2n d'ESO

- Valoració de les accions, tant individuals com col·lectives, que permeten avançar en la implantació de l'Agenda 2030.

3r i 4t d'ESO

- Identificació dels reptes de desenvolupament sostenible i de les accions que permeten avançar en l'Agenda 2030.

Consciència global i sostenibilitat

3r i 4t d'ESO

- Adquisició d'estils de vida respectuosos amb els recursos, saludables i socialment compromesos.

SOCIETATS I TERRITORIS

Sostenibilitat i producció d'aliments

3r i 4t d'ESO

- Conceptualització de la sobirania alimentària, valorant el consum responsable i de proximitat.

Matèria:

EDUCACIÓ EN VALORS CÍVICS I ÈTICS

SOSTENIBILITAT I ÈTICA AMBIENTAL

- Identificació de l'ecodependència i la interconnexió entre els estils de vida i l'entorn, en situacions quotidianes.

- Anàlisi crítica dels límits del planeta, l'emergència climàtica i la petjada ecològica de les accions humanes en el món actual.

- Desenvolupament i promoció d'hàbits i actuacions individuals i col·lectives en el marc dels objectius de desenvolupament sostenible en un context local i global.

- Consolidació i promoció d'hàbits de vida sostenible tenint en compte el consum responsable i de productes de proximitat, la gestió òptima dels recursos naturals i dels residus, i de la mobilitat en l'orientació que donem al nostre estil de vida.

- Coneixement de la sobirania alimentària i d'estratègies que afavoreixen la reducció del malbaratament alimentari en un context global.

Recursos complementaris

<ul style="list-style-type: none">• El Joc de la Soca• Projecte 50/50	<p>Websèrie FTM (Fes-ho tu mateix!): https://www.youtube.com/watch?v=Hat5vyC7Bsk&list=PLm0fbiX1LTHXrtVJNm2oZFA1Mh03MUxbJ&index=2</p> <p>Jocs interactius educatius: https://www.educaplay.com/game/7593833-memory-el-menjar-no-es-llenca.html?idColeccion=2780752&environment=collection&state=2780752&sessid=5b17vg85nq8vfvroa35mid03</p> <p>Receptes d'aprofitament: https://view.genial.ly/5fb6fb38c48a490d2894c8d9/video-presentation-receptes-daprofitament</p>
Observacions	
<p>Aquest recurs es pot sol·licitar com a:</p> <ul style="list-style-type: none">• taller amb monitoratge, de forma presencial centre educatiu, o bé, en format on-line a través de webinars amb vídeos i jocs interactius.• maleta pedagògica (material en préstec). Es disposa de dos models, una pensada per l'etapa d'Educació Primària i l'altra per la d'Educació Secundària Obligatòria. Cada una de les maletes inclou elements físics i virtuals, per a realitzar un total de 8 activitats organitzades en un itinerari personalitzable.	

**Diputació
Barcelona**